

Riedsútstel

It Beslút	: 22 januari 2026
Agindapunt	: 8
Status	: Besluitvormend
Program	: 2 – Verkeer, vervoer en waterstaat
Portefúljehâlder	: J.P. van der Velde
Amtner	: S. Bosma
Bylage	: N.v.t.
Saak- en stiknûmer	: 2025110414821 en 25ZG310501

Underwerp

Renovatie brug Eastermar

Wy stelle jo foar te besluten om:

1. Het groot onderhoud aan de brug Eastermar aan te besteden.
2. De bediening op afstand van de brug Eastermar door de provincie Fryslân vanuit het Swettehûs te realiseren.
3. De resterende boekwaarde van de brug Eastermar groot € 137.416 in 2026 geheel af te waarderen en ten laste van de algemene reserve te brengen.
4. Voor extra onderhoudskosten in 2025 € 63.200 en in 2026 € 113.200 beschikbaar te stellen en dit ten laste van het begrotingssaldo 2025 respectievelijk 2026 te brengen.
5. Voor de renovatie van de brug Eastermar het benodigde aanvullende krediet, groot €1.626.000 beschikbaar te stellen en de kapitaallasten, groot € 92.000 vanaf 2028 ten laste brengen van het begrotingsresultaat.

Koarte gearfetting

Het college adviseert de raad, na een zorgvuldig onderzoek naar een mogelijke overdracht van de brug naar de provincie, om de brug in eigendom te houden en het tekort aan budget beschikbaar te stellen om het groot onderhoud uit te voeren.

Foech ried/kolleezje

De raad is beslissingsbevoegd. In 2021 heeft de raad budget voor groot onderhoud aan de brug beschikbaar gesteld. Voor de uitvoering van deze taak is het beschikbaar gestelde budget niet voldoende.

Ynlieding

Op 10 juni 2021 heeft de raad ingestemd met het behoud van de bestaande brug, het uitvoeren van groot onderhoud en de realisatie van bediening op afstand vanuit het Swettehûs (variant 1 van de variantenstudie). Daarnaast hebben we de provincie benaderd over de mogelijkheid voor subsidie vanuit het oorspronkelijke provinciale PAB-project. Dit heeft erin geresulteerd dat de provincie destijds op managementniveau heeft aangegeven mee te willen werken om de brug eventueel over te dragen naar de provincie. Dit onderzoekstraject voor eigendomsoverdracht van de brug heeft echter gezorgd voor veel vertraging. Door intern beleid van de provincie is dit financieel onhaalbaar gebleken.

De provincie hanteert namelijk haar eigen financieel beleid in plaats van de reguliere Brokx-nat methode die normaal wordt gehanteerd bij overdrachten van kapitaalgoederen tussen overheden. De provincie verlangt naast de vergoeding voor onderhoud voor de komende jaren dat de gemeente na 25 jaar ook de kosten voor nieuwbouw voor haar rekening neemt. De hiermee gemoeide kosten zijn aanzienlijk hoger dan eerder begroot, waardoor overname door de provincie uiteindelijk niet haalbaar is gebleken.

Door de huidige slechte staat van de brug hebben we geen tijd meer beschikbaar om nog langer te onderhandelen. Nu gebleken is dat de overdracht naar de provincie onhaalbaar is willen we graag met spoed het aanbestedingstraject opstarten om de brug te renoveren en weer in goede betrouwbare staat te brengen.

Echter door de vertraging in tijd met als gevolg prijsstijgingen en inflatie en door de provinciale eisen voor de bediening van de brug vanuit het Swettehûs is de raming voor het benodigde budget fors toegenomen.

Histoarje

Over de Lits en in de Sumarderwei in Eastermar ligt een beweegbare brug. De brug is van de gemeente en wordt op afstand bediend vanuit bedienpost Schuilenburg. Vanuit deze bedienpost worden ook een aantal bruggen in het Prinses Margrietkanaal bediend. Ontwikkelingen bij Rijkswaterstaat hebben ertoe geleid dat de bediening van alle bruggen en sluizen in de hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl gecentraliseerd worden in Lemmer. Rijkswaterstaat gaf destijds aan dat continuering van bediening van brug Eastermar vanuit Schuilenburg per 1 januari 2019 daarom niet meer mogelijk was. Bovendien moest de brug ook gaan voldoen aan de standardeisen die Rijkswaterstaat aan al haar bruggen stelde. Uiteindelijk heeft Rijkswaterstaat, na aandringen van de gemeente, de bediening op afstand tot 1 januari 2025 nog uitgevoerd. Dit jaar en volgend jaar is/wordt de brug bediend door fysiek aanwezige brugwachters.

De provincie heeft in Leeuwarden een bedienpost "It Swettehûs" voor bruggen gerealiseerd. Van hieruit worden provinciale bruggen, maar ook bruggen van een aantal gemeenten bediend. Ook de brug van Eastermar kan na aansluiting vanuit deze bedienpost worden bediend. Hiervoor moeten ingrijpende en kostbare aanpassingen gedaan worden voor een relatief oude brug (ca. 1960). In een variantenstudie zijn drie varianten financieel nader beschouwd. Op basis van de motie Brêgewipper Eastermar (right to challenge) is een vierde variant toegevoegd. Deze maakt geen onderdeel uit van de genoemde variantenstudie maar houdt bediening op locatie door de lokale gemeenschap in.

Na de presentatie in het Iepen Poadium en behandeling in de raad heeft deze op 10 juni 2021 ingestemd met de uitwerking van variant 1 uit de variantenstudie brug Eastermar (Z2017-10235/S2021-10951). Deze variant gaat uit van behoud van bestaande brug, uitvoeren van groot onderhoud en realisatie van bediening op afstand vanuit het Swettehûs.

Nadien is het bestek aanbestedingsgereed gemaakt conform de eisen van de provincie voor aansluiting op het Swettehûs en is tegelijk onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheid van overdracht naar de provincie.

Middels het informerende raadsvoorstel van 3 oktober 2024 is de raad tussentijds op de hoogte gesteld van het feit dat een benodigde kredietverhoging van €1.370.000 noodzakelijk werd geacht.

Te berikken effekt

Nu gebleken is dat de overdracht naar de provincie onhaalbaar is willen we graag met spoed het aanbestedingstraject opstarten om de brug te renoveren en weer in goede betrouwbare staat te brengen.

Echter door de vertraging in tijd (prijsstijgingen en inflatie) en door de provinciale eisen voor de bediening van de brug vanuit it Swettehûs is de raming voor het benodigde

krediet verder toegenomen. Het beschikbaar gestelde krediet is niet voldoende, vandaar dat we via deze weg de raad willen vragen extra budget beschikbaar te stellen.

Argumenten

1. De raad heeft al in 2021 opdracht gegeven om groot onderhoud uit te voeren aan de brug en deze aan te sluiten op het Swettehûs. Door de eisen van de provincie voor de aansluiting op het Swettehûs en de prijsstijgingen van de afgelopen jaren is het toegekende budget niet voldoende.
2. De onderzoeken naar een mogelijke overdracht van de brug naar de provincie hebben erg veel tijd gekost. De toestand van de brug is enorm verslechterd. Komende winter worden noodreparaties uitgevoerd om de brug nog één seizoen te laten draaien. Het is nu noodzaak om de brug te renoveren in de winterperiode 2026/2027. Voor de voortgang van het werk willen we hier nog tijdens het vaarseizoen in oktober 2026 mee starten. Dit om voldoende ruimte in tijd te creëren om in april 2027 klaar te zijn. Mochten de werkzaamheden uitlopen in tijd, dan is april nog niet een hele drukke maand voor de pleziervaart.
3. We komen het dorp Eastermar als watersportdorp tegemoet in het kader van uitstraling en recreatie door de brug beweegbaar te houden.

Alternativen

Bouw vaste brug

De alternatieven zijn in een variantenstudie aan de raad voorgelegd in 2021. De raad heeft destijds besloten om groot onderhoud te plegen en de brug geschikt te maken om aan te sluiten op het Swettehûs. Gezien de huidige slechte technische staat van de brug is het opnieuw ter discussie brengen van de eerder besproken varianten, waaronder de hogere vaste brug op dit moment niet gewenst omdat deze teveel voorbereidingstijd kost.

Het bestek voor groot onderhoud van de brug is aanbestedingsgereed. De voorbereidingstijd voor het maken van een bestek voor de bouw van een vaste brug kost waarschijnlijk een jaar, waarna de aanbesteding nog moet plaatsvinden. Naast de denkbare mogelijkheden voor bezwaren tegen de omgevingsvergunning zal het werk dan mogelijk pas voor het vaarseizoen 2029 gereed zijn.

Levensduurverlenging 5 jaar zonder aansluiting op het Swettehûs

Er is onderzocht of de brug nog 5 jaar in stand kan worden gehouden, om daarna een nieuwe brug te bouwen. In deze periode zou een variantenstudie naar een nieuwe vaste- of beweegbare brug kunnen worden uitgewerkt met hernieuwde inzichten. De extra kosten bedragen circa €2,3 miljoen, waarna alsnog een nieuwe brug moet worden gebouwd. Onderdeel van deze kosten is het voorkomen van bezwijkingsrisico's. Gedurende de levensduurverlenging van 5 jaar bestaat een aanzienlijk risico op correctief onderhoud. Omdat in het scenario 'levensduurverlenging vijf jaar' niet alle onderdelen worden aangepakt, blijft dit een reëel risico. Gevolgen kunnen zijn:

- vaker herstelwerk na storingen of uitval;
- langere stremmingen van de vaarweg, met name door eventueel benodigde leveranties van bepaalde materialen met levertijd;
- in het uiterste geval een noodzakelijke aanpassing van de toegestane aslast wat zorgt voor ontsluitingsproblemen en een beperkte bereikbaarheid van het dorp Eastermar en haar omgeving;

Kanttekenings/risiko's

Het bestek is al in 2023 aanbestedingsgereed gemaakt. Zoals het nu lijkt worden de werkzaamheden in de winter van 2026/2027 uitgevoerd. Mogelijk is er enig risico dat er door dit lange tijdspad nog onvoorziene tegenvallers in het werk naar voren kunnen komen die in 2023 nog niet waren voorzien.

Finânsjes

Zoals in het oorspronkelijk raadsvoorstel van 2021 is aangegeven moet de bestaande boekwaarde van de brug (destijds €215.000) worden afgeschreven. De boekwaarde is door reguliere afschrijvingen gedaald tot €137.416 en zal in 2026 ineens worden afgeschreven en ten laste van de algemene reserve worden gebracht.

Door de vertraging in de uitvoering en door de noodzakelijke noodreparatie van de brug hebben we te maken met de volgende extra onderhoudskosten:

meerkosten fysieke bediening 2 jaar	€	126.400,00
stelpost reparatiekosten i.v.m. verzwakte draaipunten	€	50.000,00
totaal exploitatie	€	176.400,00

Het voorstel is om dit bedrag als volgt te verdelen: €63.200 voor 2025 en €113.200 in 2026. Dit zijn extra onderhoudskosten die ten laste komen van de begrotingsresultaten in 2025 en 2026.

In 2021 is door Antea Group de initiële investering op €1.084.000 berekend. Inclusief de laatste besteksraming door Ingenieursbureau Boorsma met een geschatte indexatie voor de periode eind 2026 komen we op dit moment tot een totale raming van €2.620.000. Dit zorgt voor een tekort van €1.536.000.

Dit heeft met name te maken met de extra eisen voor een veilige bediening op afstand door de provincie, waarnaast de brug in de toekomst ook moet voldoen aan de machinerichtlijn en de overige CE-gerelateerde richtlijnen. Ook hebben de grote prijsstijgingen van de afgelopen jaren een grote invloed op de fors hogere raming. Wat later in de discussie van de overdracht naar voren kwam, is dat de provincie nog eenmalig een bedrag van €90.000 in rekening brengt voor aansluiting op het Swettehûs. Het totaal tekort komt daarmee uit op €1.626.000. Het verschil wordt op hoofdlijnen als volgt verklaard:

Indexatie oorspronkelijk budget vanaf 2019	€	526.000,00
Voldoen normering/extra eisen provincie Fryslân	€	836.000,00
Bijkomende engineerskosten	€	174.000,00
Aansluitkosten Swettehûs	€	90.000,00
	€	1.626.000,00

Het voorstel is om een aanvullend krediet van €1.626.000 beschikbaar te stellen wat bij een afschrijvingstermijn van 20 jaar leidt tot initiële kapitaalslasten van € 92.000. Deze worden vanaf 2028 ten laste gebracht van het begrotingsresultaat.

Het totaal bedrag van de renovatie komt dan op €2.710.000 dat bij een plausibele afschrijvingstermijn van 20 jaar leidt tot een totaal initiële jaarlast van €154.000.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

N.v.t.

Kommunikaasje

De planning van de uitvoering wordt uitvoerig gedeeld met dorpsbelangen, omwonenden en stakeholders. Dit zal onderdeel zijn van de opdracht naar de aannemer.

Yntegraliteit

De aanbesteding wordt in nauw overleg met de collega's van inkoop en Financiën (financieel adviseur) voorbereid en uitgevoerd.

Previnsje

N.v.t.

Gearwurking

N.v.t.

Ferfolchtrajekt

De werkzaamheden worden uitgevoerd vanaf oktober 2026. Dit is in de laatste maand van het vaarseizoen. Dit om optimaal gebruik te maken van de winterperiode om de werkzaamheden voor het nieuwe vaarseizoen van 2027 te voltooien.

Evaluaasje

N.v.t.

Burgum, 19 december 2025

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,

secretaris,

burgemeester,

dhr. drs. J. Krul

Mevr. C. Schokker-Strampel

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 19 december 2025, punt nummer: 8;

Beslút:

1. Het groot onderhoud aan de brug Eastermar aan te besteden.
2. De bediening op afstand van de brug Eastermar door de provincie Fryslân vanuit het Swettehûs te realiseren.
3. De resterende boekwaarde van de brug Eastermar groot € 137.416 in 2026 geheel af te waarderen en ten laste van de algemene reserve te brengen.
4. Voor extra onderhoudskosten in 2025 € 63.200 en in 2026 € 113.200 beschikbaar te stellen en dit ten laste van het begrotingssaldo 2025 respectievelijk 2026 te brengen.
5. Voor de renovatie van de brug Eastermar het benodigde aanvullende krediet, groot €1.626.000 beschikbaar te stellen en de kapitaallasten, groot € 92.000 vanaf 2028 ten laste brengen van het begrotingsresultaat.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Tytsjerksteradiel van 22 januari 2026.

De griffier,

De voorzitter,

mevr. mr. A. Dam

dhr. mr. K.A. Breuker